

A KSH jelenti: Gazdaság és társadalom, 2012. január–december

A tartalomból

1 Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

1 Ágazati teljesítmények

2 Társadalmi és jövedelmi folyamatok

Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

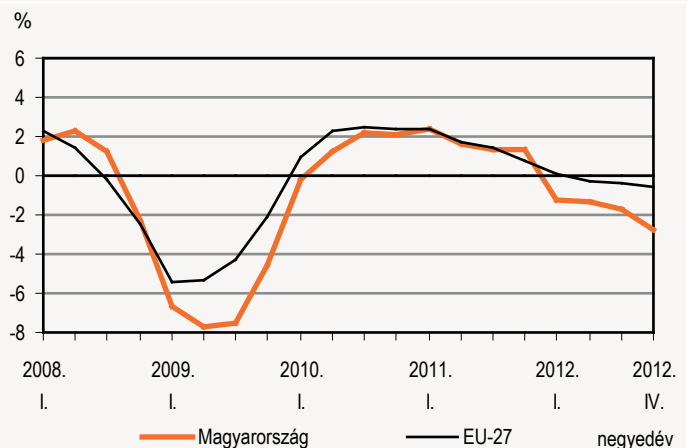
- Az eurózóna adósságválságának reálgazdasági hatásai jelentős fékező-erőnek bizonyultak nemcsak az európai konjunktúrában, hanem a globális gazdaságban is.
- A Nemzetközi Valutaalap becslése szerint a **globális konjunktúra** lendületvesztése 2012-ben is folytatódott: a világgazdaság 3,2%-kal bővült. A túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított bruttó hazai termék 2012-ben 1,3%-kal emelkedett az előző évihez képest.
- Előzetes adatok alapján 2012-ben az **Európai Unió (EU-27)** tagországainak együttes teljesítménye 0,3%-kal mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest. A csökkenésben számottevő szerepet játszik a dél-európai országok recessziója. Az unió legjelentősebb nemzetgazdasága, Németország teljesítménye ugyanakkor 0,7%-kal bővült.
- Az Európai Unióval ellentétben a főbb nemzetgazdaságok többségében a gazdasági teljesítmény emelkedett 2012-ben: az **Egyesült Államoké** 2,2, az ázsiai országok közül **Kínáé** 7,8, **Japáné** pedig 1,9%-kal bővült.
- Magyarország bruttó hazai terméke** a KSH – korlátozott információs bázisra épülő – gyorsbecslése szerint 2012. IV. negyedévében 2,7%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. 2012-ben összességében 1,7%-kal mérséklődött a gazdasági teljesítmény. Utóbbi mutatójával hazánk az **európai uniós rangsor** utolsó harmadában helyezkedik el.
- A **nemzetgazdasági beruházások** csökkenő tendenciája folytatódott 2012-ben: a IV. negyedévben 7,9, az év egészében 5,2%-kal maradt el a beruházások volumene az egy évvel korábbtól.
- Az előzetes **külkereskedelmi** adatok szerint a január–decemberi időszak egészében az export **euróértéke** 0,2%-kal, az importé 0,4%-kal bővült. A **külkereskedelmi mérleg** 2012-ben 6930 millió eurós aktívummal zárt, 131 millió euróval kevesebbel, mint egy évvel korábban.
- A részletesen feldolgozott első tizenegy havi adatok alapján az áruforgóportok közül a legjelentősebb súlyt képviselő **gépek és szállítóeszközök** esetében a kivitel volumenének kismértékű csökkenése a behozatal stagnálásával párosult, a **feldolgozott termékek** volumenében a forgalom mindkét irányában egy számjegyű növekedést mértünk.
- Az év első tizenegy hónapjában a **külkereskedelmi forgalom forintban mért árszínvonal**a az exportban 3,8%-kal, az importban 5,2%-kal növekedett, így a **cserearány** 1,3%-kal romlott.
- Az **államháztartás központi alrendszerének** 2012. évi pénzforgalmi szemléletű, konszolidált hiánya – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 607 milliárd forint volt, ami az egyenleg 1134 milliárd forintos javulását jelenti 2011-hez viszonyítva. **2013. januárban** a deficit 2 milliárd forintot tett ki, ami a mérleg 110 milliárd forintos romlását jelenti az egy évvel korábbihoz képest.

- A Magyar Nemzeti Bank előzetes adatai szerint 2012 végén a **háztartások bruttó pénzügyi vagyona** 28,3 billió forint volt, 3,9%-kal több az egy évvel korábbinál. A tartozások 9,7 billió forintot, a 2011 végénél 13%-kal kevesebbet tettek ki. A két tényező különbségként előálló nettó pénzügyi vagyon 18,7 billió forint volt, 15%-kal több az egy évvel korábbinál. A tartozások oldalán megjelenő **devizahitelek** 2012 végi állományi értéke (4,9 billió forint) 26%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. **A háztartások nettó finanszírozási képessége** 2012-ben 1512 milliárd forint volt, ami a GDP 5,3%-ának felelt meg.

1. ábra

A GDP volumenváltozása*

(az előző év azonos negyedévéhez képest)

* Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított.

Ágazati teljesítmények

- A **mezőgazdaság bruttó hozzáadott értéke** 2012-ben előző évi áron számítva 24%-kal csökkent, elsősorban a rendkívüli szárazság következményeként. A mezőgazdaság **kibocsátásának** 9%-os volumencsökkenése a növényi termékek volumenének 16%-os visszaeséséből és az állattenyésztés kibocsátásának 1%-os emelkedéséből adódott. Az aszály a gyümölcsök kivételével minden **növényi kultúra** terméseredményét rontotta. Elsősorban az egyéni gazdaságokban tapasztalható élenkülés folytán a **szarvasmarha-állomány** két éve gyarapodik (10%), míg a **sertés- és baromfiállomány** tovább csökkent.
- A növénytermesztési és kertészeti termékek értékesítése az előző évi szinten maradt, az élő állatok és állati termékeké azonban 5%-kal nőtt, így a **mezőgazdasági termékek felvásárlása** összességében 2%-kal emelkedett. A **mezőgazdasági termékek termelőiár-szintje** 2012-ben 15%-kal nőtt, a növényi termékek átlagosan 18, az élő állatok és állati termékek 11%-kal drágultak. A mezőgazdasági **ráfordítások** árszínvonal 7%-kal nőtt 2012-ben.
- Az **ipari termelés volumene** 2012-ben 1,7%-kal alacsonyabb volt, mint egy évvel korábban. Az export volumene 0,7%-kal, a belföldi eladásoké pedig 3,9%-kal csökkent a 2011. évihez viszonyítva.

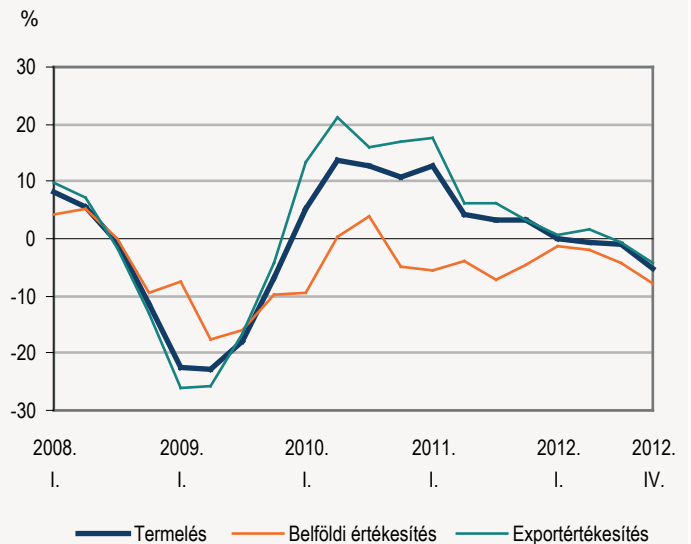
- Az ipari kibocsátás mintegy kilenctizedét adó **feldolgozóipari** ágak közel felében emelkedett a termelés volumene. A nagyobb súlyúak közül a járműgyártást és az élelmiszeripart 8,5, illetve 4,4%-os bővülés jellemezte, míg a számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártásában és a kocszgyártás, kőolaj-feldolgozásban 18, illetve 10%-os visszaesés következett be.
- A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében **az egy alkalmazásban állóra jutó ipari termelés** 0,4%-kal haladta meg a 2011. évet. A termelékenység növekedése abból adódott, hogy az alkalmazottak létszáma nagyobb mértékben csökkent, mint a termelés.
- December végén a megfigyelt feldolgozóipari ágazatok összes **rendelésállományának volumene** 48%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest, ami elsősorban egy novemberi nagyobb megrendelésnek köszönhető. Az **új rendelések volumene** az év nagyobbik részében elmaradt az egy évvel korábbtól, decemberben a csökkenés 8,7%-os volt.
- Az **ipari termelői árak** 2012-ben 4,3%-kal voltak magasabbak, mint egy évvel korábban. Valamennyi feldolgozóipari alág termelőiár-színvonalára emelkedett, közülük a legnagyobb mértékben, 15%-kal a kocszgyártás, kőolaj-feldolgozásé. A belföldi árak átlagosan 5,3, az exportértékesítés árai pedig 3,6%-kal nőttek egy év alatt.
- Az **építőipar** termelése 2012-ben 5,9%-kal kevesebb volt a megelőző évinél, ezen belül az épületek építésének volumene 7,6%-kal, az egyéb építményeké 4,0%-kal csökkent. Az **új építőipari szerződések volumene** 15%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Az építőipari vállalkozások **szerződésállománya** december végén 26%-kal volt magasabb, mint az egy évvel korábbi alacsony bázis. 2012-ben az **építőipar termelői árai** 1,9%-kal haladták meg az egy évvel azelőtti.
- Már negyedik éve tart a lakásépítések folyamatos csökkenése. 2012-ben 10 560 **lakást** építettek az országban, 17%-kal kevesebbet, mint a megelőző évben. Az elmúlt évek gyors visszaesését követően azonban mind a lakásépítések, mind az építési engedélyek száma lassuló ütemben csökkent. Az újlakás-építésen belül egyre alacsonyabb a vállalkozások által épített és az értékesítésre szánt lakások aránya. 2012-ben a **használatba vett lakások átlagos alapterülete** 107 négyzetméter volt, 4,1 négyzetméterrel nagyobb, mint 2011-ben. Az építésügyi szakhatóságok 2012-ben 10 600 **lakás építésére adtak ki engedélyt**, ami 15%-kal kevesebb az egy évvel korábbinál.
- A **szolgáltató ágak közül a kiskereskedelmi forgalom volumene** április óta egyre nagyobb mértékben maradt el a megelőző évitől: decemberben 3,1, 2012-ben összességében 2,1%-os volt a visszaesés mértéke. Az összforgalom csaknem felét kitevő **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem** forgalma 2012-ben 0,8%-kal elmaradt a 2011. évitől. A **nem élelmiszertermékek** eladási volumene 3,5%-kal csökkent, a tevékenységcsoporton belül a legnagyobb visszaesést (11%) a bútór-, műszaki cikkek-üzletek szenvedték el. A kiskereskedelmi forgalom csökkenésében az üzemanyag-töltő állomások is szerepet játszottak: az **üzemanyag-forgalom** – az üzemanyagárak jelentős, 13%-os áremelkedése mellett – 2,6%-kal maradt el az előző évitől.
- A **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 3,6, a vendégéjszakáké 4,8%-kal emelkedett **2012-ben**, ami nagyrészt a külföldi vendégforgalom növekedésének következménye. A külföldi vendégek száma 8,1, az általuk eltöltött vendégéjszakáké 8,5%-kal emelkedett. A belföldi vendégek száma ugyanakkor 0,5%-kal mérséklődött, míg a vendégéjszakáiké 1,0%-kal nőtt. A vendégforgalom több mint háromnegyedét fogadó **szállodákban** 5,9, illetve 7,9%-os növekedést regisztráltunk, szobafoglaltságuk 47,8% volt.
- A **vendéglátóhelyek** változatlan áron számított eladásai az előző évhez képest lényegében stagnáltak, a forgalom értéke 2012-ben összesen 731 milliárd forintot tett ki.
- 2012-ben a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** másfél százalékkal volt alacsonyabb az egy évvel korábbinál. A teljesítmény mérséklődése mögött a szállított áruk tömegének csökkenése áll. A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye 12%-kal esett vissza a 2011. évihez képest, ami a repülőgépes

közlekedés – Malév megszűnése miatti – teljesítménycsökkenésével magyarázható. A **helyi személyszállítást** igénybe vevő utasok 2012. évi száma 1,9%-kal volt alacsonyabb, mint egy évvel korábban.

- Az év során 107 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, ami az egy évvel korábbi, alacsony bázishoz képest 39%-kal több. 2011-hez hasonlóan a növekedés 2012-ben is jelentős részben a használt személygépkocsik forgalomba-helyezésének emelkedésével magyarázható.

2. ábra

Az ipari termelés és értékesítés változása (az előző év azonos időszakához képest)

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az előzetes **népmozgalmi adatok** alapján 2012-ben 90 300 gyermek született, ami 2,6%-kal több az egy évvel korábbinál, a születési arányszám pedig 8,8 ezrelékről 9,1 ezrelékre nőtt. Az elhunytak száma 129 500 fő volt, ami 0,5%-kal haladta meg a 2011. évet, a halálozási arányszám 0,1 ezrelékpontos növekedés mellett 13,0 ezreléket tett ki. A **természetes fogyás** 39 200 fős száma 1546 fővel volt kevesebb az előző évinél. A 2012. év során 36 200 **házasságot kötöttek**, 1,1%-kal többet, mint az azt megelőző évben. 2012-ben ezer élveszületésre 4,9 **csecsemőhalálozás** jutott, ugyanannyi, mint egy évvel korábban.
- 2012-ben – a 15–64 éves korosztályt tekintve – 3 millió 843 ezer fő dolgozott, az előző évinél 64 ezer fővel többen, **foglalkoztatási** arányuk pedig 1,4 százalékponttal 57,2%-ra nőtt. A férfiak és a nők foglalkoztatottsága egyaránt emelkedett az elmúlt évben, a férfiak foglalkoztatási aránya 62,5, a nőké 52,1%-os volt, 1,3, illetve 1,5 százalékponttal meghaladva a 2011. évet. A foglalkoztatás emelkedése jellemezte a 15–24 éves fiatalokat, a legjobb munkavállalási korú 25–54 és az idősebb 55–64 éveseket egyaránt.
- Ugyanezt az időszakot és korosztályt tekintve a **munkanélküliek száma és aránya** 475 ezer főt, illetve 11,0%-ot tett ki. A munkanélküliek száma 7 ezer fővel (1,5%-kal) emelkedett, míg arányuk megegyezett a 2011. évvel. A nők körében mérséklődött, a férfiak esetében nőtt a munkanélküliség, előbbiek munkanélküliségi rátája 10,7, utóbbiaké 11,3% volt 2012-ben. A 15–24 éves fiatalok munkanélkülisége emelkedett, a 25–54 éveseké lényegében nem változott az elmúlt évben, míg az 55–64 éveseké csökkent. A munkanélküliek közel 47%-a legalább egy éve keresett állást, a munkanélküliség átlagos időtartama 17,6 hónapra mérséklődött.
- Az elmúlt évben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi **bruttó átlagkeresete** 223 ezer, ennek **nettó** összege 144 ezer forint volt. Előbbi 4,6, utóbbi 2,0%-kal meghaladta a 2011. évet. A nettó bérek a **verseny-**

és a nonprofit szférában egyaránt 4,3%-kal emelkedtek az előző évhez képest, míg a költségvetés területén 3,4%-kal csökkentek. Utóbbit a közfoglalkoztatás növekvő súlya befolyásolta, ezt kiszűrve a nettó átlagkeresetek a közszférában 2,1%-kal nőttek. A **költségvetési és a nonprofit szférában alkalmazottak** mintegy 55, illetve 9,2%-a az adó- és járulékváltozások ellentételezése céljából a keresetbe nem tartozó **kompenzációban részesültek**, a juttatás havi összege bruttó 10 100 és 10 200 forint volt.

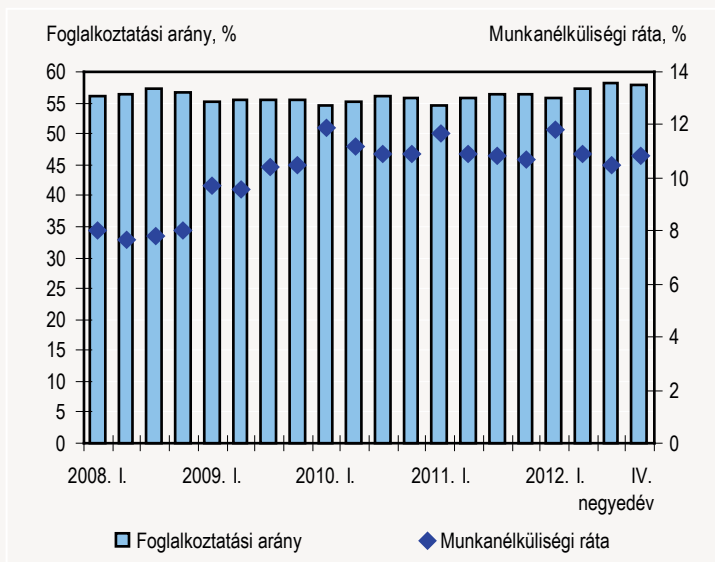
- 2012-ben 17 ezer fővel (0,6%-kal) kevesebben, 2 millió 674 ezren **álltak alkalmazásban** a nemzetgazdaságban a legalább öt fős vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél. A versenyszférában alkalmazottak száma 34 ezerrel (1,8%-kal) elmaradt az egy évvel korábbtól, miközben a költségvetési szféráé 17 ezer fővel (2,3%-kal) meghaladta a 2011. évit. (A költségvetés közfoglalkoztatottak nélküli létszáma 2,3%-kal kisebb volt az egy évvel korábbinál.)
- 2012-ben a **fogyasztói árak** az előző évinél gyorsabb ütemben, 5,7%-kal emelkedtek. A fogyasztói árak alakulására az év során az adóváltozások

(áfa- és jövedékiadó-emelés), az üzemanyagárak erőteljes emelkedése, valamint a forint árfolyamának gyengülése is hatással volt. A nyugdíjas fogyasztóiár-index a teljes lakossággal azonos mértékű, 105,7% volt. **2013 januárjában** az infláció mértéke 3,7%-ra lassult.

- 2012-ben valamivel több mint 15 ezer **személy sérüléssel járó közlekedési baleset** történt újtajkon, 4%-kal kevesebb, mint 2011-ben. A balesetek 605 halálos áldozatot követeltek, közel 5 ezren súlyosan, több mint 14 ezren pedig könnyebben sérültek meg. A balesetek kimenetele kevésbé volt végzetes, a meghaltak száma 5, a súlyos sérülteké 4, a könnyebben sérülteké 6%-kal csökkent. Az összes baleset 11%-ában, közel 1700 balesetben játszott szerepet az **alkohol**, ami a megelőző évhez képest 3%-os emelkedés.
- 2012-ben 472 ezer **bűncselekményt** regisztráltak, az előző évinél 4,6%-kal többet. Ez leginkább a közrend ellen elkövetett jogsértések számának növekedéséből adódott, miközben csökkenés jellemezte a – kisebb súlyú – gazdasági, közlekedési, illetve személy elleni bűncselekményeket. A jogsértéseken belül az enyhébb elbírálás alá eső vétségek száma számottevően emelkedett, a büntetteké mérséklődött.

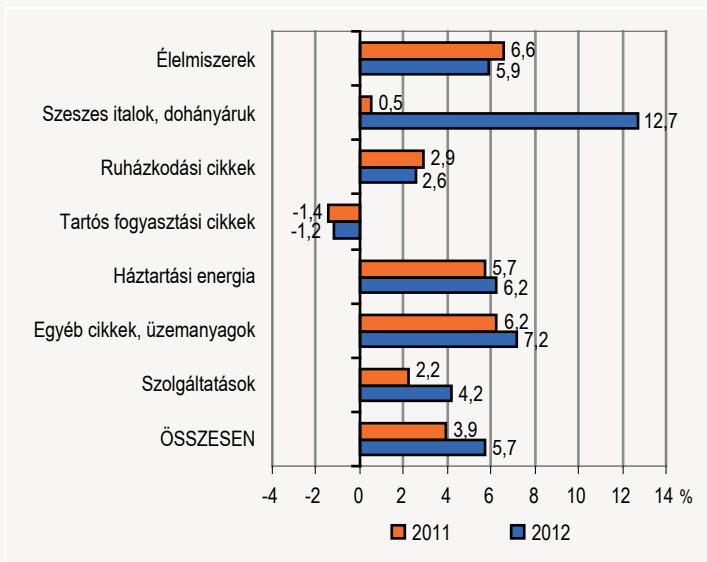
3. ábra

A főbb munkaerő-piaci tendenciák Magyarországon
(a 15–64 éves népességen belül)

4. ábra

A fogyasztói árak változása
(az előző évhez képest)

1. tábla

Összefoglaló adatok

(indexek az előző év azonos időszakának százalékában)

1.) 2012. január–december

Megnevezés	2011	2012.		
		január–november	december	január–december
Ipari indexek				
termelés	105,6	98,8 ^R	92,4	98,3
értékesítés belföldre	94,8	96,4 ^R	93,6	96,1
értékesítés exportra	107,9	100,0 ^R	90,4	99,3
létszám	103,4	97,9 ^R	98,2	97,9
termelékenység	102,0	100,9 ^R	94,1	100,4
Építőipari termelés indexe	92,1	93,8 ^R	96,9	94,1
Mezőgazdasági értékesítés indexe	100,2	102,7	96,6	102,3
Kiskereskedelmi forgalom indexe	100,2	98,0 ^R	96,9	97,9
Behozatal értéke, millió euró	72 917	67 896 ^R	5 281	73 177
értékindexe	110,6	100,9	93,6	100,4
Kivitel értéke, millió euró	79 978	74 633 ^R	5 473	80 106
értékindexe	111,9	100,8	92,1	100,2
Árindexek				
ipari termelői árak	104,2	104,8	98,2	104,3
ipari belföldi értékesítési árak	106,2	105,8	100,8	105,3
mezőgazdasági termelői árak	119,3	115,4	118,1	115,4
behozatali forintárak	105,0	105,2
kiviteli forintárak	102,9	103,8
Alkalmazásban állók létszáma, ezer fő	2 692	2 677 ^R	2 643	2 674
index	99,6	99,4 ^R	99,3	99,4
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	11,0	11,0
Bruttó átlagkereset, ezer forint	213,1	221,2	243,3	223,0
nominális index	105,2	104,6	104,9	104,6
Nettó átlagkereset, ezer forint	141,2	142,9	157,1	144,0
nominális index	106,4	101,9 ^R	103,1	102,0

^{a)} A 15–64 éves népességben belül.^R Revidált adat.**2.) 2013. január**

Megnevezés	2011	2012	2013. január
Fogyasztóiár-index	103,9	105,7	103,7
Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege, milliárd forint	-1 742	-607	-2
Ebből:			
központi költségvetés	-1 727	-620	-91
társadalombiztosítási alapok	-84	-118	51

További információk, adatok (linkek):[Táblák](#)www.ksh.hu**Elérhetőségek:**

Tájékoztatási főosztály, Elemző osztály

Freid Mónika főosztályvezető-helyettes

Monika.Freid@ksh.hu, Telefon: (+36-1) 345-1296[Információs szolgálat](#), Telefon: (+36-1) 345-6789